

nen, den mægtige, strømmende Produktion her og i alle Lande. Dette at undlade at bruge frembringer i og for sig ikke noget, men det rent positive: at fabrikere, at tilvirke, at skabe, det er Frugterne af denne Virksomhed, der præger hele Samfundet og i Virkeligheden gør vort Samfund rigt.

Nu staar det ærede Medlem Hr. Pinstrup her i Gaar og talte ligeledes meget om Sparsommeligheden. Jeg vil indskyde, at de allerfleste af os er selvfølgelig nødt til at spare. Det ærede Medlem Hr. Pinstrups Teori halter i allerhøjeste Grad, for hvis nu alle begyndte at spare paa det gode danske Smør og det gode danske Flæsk, hvad skete saa med det danske Landbrug? Jeg tror, det fik en meget sørgelig Skæbne. Hvis nu en anden Hr. Pinstrup stod op i det engelske Parlament og tordnede mod det dyre danske Smør og det dyre danske Flæsk og anbefalede indtrængende at fortære nogle tarvelige Surrogater, og Folk fulgte Raadet, hvad blev saa Frugten af denne internationale Sparsommelighed? Det blev mindre Forbrug, det blev et indsnævret, et lille og i alleryderste Konsekvens ogsaa et fattigt Samfund. Nej, det, der driver Nutiden frem, er netop Trangen til flere Produkter. Nutidens vældige Anlæg, Maskiner, Fabrikker, Havne, Petroleumskilder, Baner, er ikke fremstaaet som Følge af, at Menneskeheden sparer, men de er fremstaaet som Følge af, at Menneskene stadig kræver mere og mere. En bydende Trang er der i Mennesket til stadig væk at hæve sit Behov og sin Kultur, og det er det, der er Drivkraften i hele vort Samfund, det er det, der har skabt de Monumenter af menneskelig Kløgt og Snille, vi daglig beundrer, det er ikke den snævre Sparsommelighed, der har skabt dem. Enhver Fabrikant, enhver handlende sukker: Forbrug, forbrug endelig, køb, køb endelig, de raaber det til os ud af Vinduerne, de raaber det til os i Bladene, de vil min Sandten ikke have Forbruget indskrænket. De sukker ikke: Spar dog endnu mere, saa jeg kan sælge endnu mindre, og det sukker det danske Landbrug heller ikke. Og hvis det blev udført i Praksis, saa gik Landmændene fallit. Men nu har man en Gang denne Sparsommelighedsteori, og jeg kan selvfølgelig heller ikke udrydde den her i Aften.

Jeg understreger endnu en Gang, at

en fornuftig Økonomi er jeg saa lidt som andre en Modstander af. Men man siger saa: Den sparsommelige Mand skal beskyttes; hvis man tager en ny Formueafgift, angriber man ham alt for haardt! Lad os en Gang se den sparsommelige Mand, naar han optræder i Renkultur i vort Samfund, lad os tage en af dem. En Mand har 25 000 Kr. i 1914; maaske har han ved et enormt Held sparet dem sammen. Han køber en Ejendom paa det Tidspunkt til 100 000 Kr., han sælger den i Aar for 200 000 Kr., Fortjenesten er 100 000. Saa er Spørgsmaalet: Skal denne Mand særlig beskyttes, fordi han paa Grund af Konjunkturerne har tjent denne Formue? Det forstaar jeg ikke, at han skal. Hans Lejere er maaske fattige Mennesker ude i Vesterbros eller Nørrebros Baggaarde. De er sunket ned i Fattigdom, han har beriget sig ved at tage en Leje, der er for høj, det er derfor, han er blevet rig. Skal han da særlig beskyttes? Jeg forstaar slet ikke den Moral. Vilde denne Mand, der har tjent de 100 000 Kr., gaa fallit eller blive ruineret, fordi Samfundet paalagde ham en Ekstraafgift som den, vi taler om i Aften, 5 000 Kr.? Vilde det ruinere ham? Kunde man der med Rette sige, at man konfiskerede hans Formue? Aldeles ikke. Men de rige Klasser holder alligevel deres Haand varmt og ømt over denne Samfundsstøtte. For hvis han ikke havde tjent sine Penge og købt sin Ejendom — oh, vel! da vilde der formodentlig være sket en stor Ulykke. Lutter Misforstaaelser alt sammen! Nej, de fattige Lejere skulde man beskytte.

Lad os se videre, hvad Frugter denne saakaldte Sparsommelighed kan bære i Retning af Udplyndring, naar nu Huslejen bliver frigivet eller omtrent frigivet. Vi kan tage et lille Rids af Ejendomsprisernes Stigning her i København, thi det, der er sket, giver et Fingerpeg om, hvad man kan vente i Fremtiden. Et Hus, som er bygget i 1914 for 10 000 Kr., sælges nu glat væk for 20 000 Kr. Ejendommen Amagerstov Nr. 20 solgtes i 1877 for 122 000 Kr., i 1921 for 500 000 Kr. Ejendommen Købmagergade 54 solgtes i 1917 for 250 000 Kr.; Ejendomsskylden i 1920 var 320 000 Kr., og Ejendommen er nu langt mere værd. Bygningen paa Hjørnet af Raadhuspladsen og Frederiksberggade